

DECIZIE

26 aprilie 2017

mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței

Judecători

Ala Cobăneanu

Ion Druță, Iuliana Oprea

juducând recursul declarat de Jurcov Anatolie, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată a lui Jurcov Anatolie împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la încasarea prejudiciului moral cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei,

împotriva încheierii Curții de Apel Chişinău din 18 ianuarie 2017, prin care a fost restituită cererea de apel,

c o n s t a t ă:

La data de 04.07.2016, Jurcov Anatolie s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, solicitând instanței de judecată încasarea prejudiciului moral în mărime de 10000 lei, cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei.

În motivarea acțiunii a indicat că, la data de 30.03.2015 s-a adresat Judecătoriei Botanica, mun. Chişinău cu o cerere de chemare în judecată, iar la data de 26.05.2015 aceasta a fost repartizată pentru examinare judecătorului Cornelia Vârlan.

La data de 12.05.2016, a recepționat încheierea instanței din 10.03.2016, prin care s-a dispus încetarea procesului în conformitate cu art. 265 alin. (1) lit. a) CPC.

Susține reclamantul că termenul în care a fost judecată acțiunea este exagerat de îndelungat, or conform practicii judiciare naționale unele astfel de soluții se dau în decurs de o lună din data primirii acțiunii respective. De asemenea, instanța a încălcat dispozițiile art. 272 CPC, a recepționat hotărîrea din 10.03.2016 la data de 12.05.2016.

Prin hotărîrea Judecătoriei Buiucani, mun. Chişinău din 06 octombrie 2016, acțiunea depusă de Jurcov Anatolie a fost respinsă ca neîntemeiată.

În cererea de apel nemotivată din data de 01 noiembrie 2016, Jurcov Anatolie a solicitat casarea hotărîrii primei instanțe și admiterea acțiunii.

Prin încheierea Curții de Apel Chişinău din 06 decembrie 2016 nu s-a dat curs cererii de apel și s-a acordat apelantului termen pentru prezentarea apelului motivat pînă la ședința de judecată din data de 18.01.2017.

Prin încheierea Curții de Apel Chişinău din 18 ianuarie 2017, a fost restituită cererea de apel declarată de către Jurcov Anatolie împotriva hotărîrii Judecătoriei Buiucani mun. Chişinău din 06 octombrie 2016.

Pentru a hotărî astfel, instanța de apel a aplicat prevederile art. 369 alin. (1) lit. a) CPC, menționînd că apelantul, fără motive întemeiate, în termenul stabilit de instanță, nu a lichidat neajunsurile indicate în încheierea Curții de Apel Chișinău din 06.12.2016.

Considerînd ilegală încheierea în cauză, la 20.02.2017, Jurcov Anatolie a contestat-o cu recurs, solicitînd admiterea recursului și casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 18 ianuarie 2017.

În motivarea recursului recurentul nu a invocat temeuri de fapt și drept privind casarea încheierii recurate.

Potrivit art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu criticile invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ consideră recursul neîntemeiat și pasibil de a fi respins din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să-l respingă și să mențină încheierea.

Încheierea recurată este adoptată în conformitate cu normele de drept procedural care reglementează acțiunile instanței la acea fază a procesului și cu aprecierea completă a tuturor probelor și a circumstanțelor referitoare la temeiul de restituire a cererii de apel – motiv pentru care de către Colegiu este considerată legală și întemeiată.

Potrivit art. 368 alin. (1) CPC, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordînd apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Astfel, Colegiul constată că, apelantul la depunerea apelului împotriva hotărîrii Judecătoreiei Buiucani, mun. Chișinău din 06 octombrie 2016, nu a prezentat apelul motivat, iar instanța de apel prin încheierea din 06.12.2016, nu a dat curs cererii de apel, apelantului fiindu-i acordat un termen pentru prezentarea apelului motivat pînă la ședința de judecată din data de 18.01.2017.

La adoptarea încheierii recurate instanța de apel a aplicat prevederile art. 369 alin. (1) CPC, adică a restituit cererea de apel, deoarece apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin.(1) CPC.

Astfel, Colegiul constată legalitatea încheierii recurate, deoarece apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel, în speță nu a prezentat apelul motivat.

Potrivit art. 113 alin. (1) CPC, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător).

Constată Colegiul că, încheierea din 06.12.2016 prin care cererii de apel nu s-a dat și s-a acordat apelantului termen pentru prezentarea apelului motivat a fost expediată prin scrisoare recomandată, fiind recepționată de către Jurcov Anatolie la data de 27.12.2016 (f.d. 62).

Prin urmare, dreptul apelantului Jurcov Anatolie de a prezenta apelul motivat a expirat la data de 18.01.2017, cînd a fost fixată examinarea chestiunii privind punerea pe rol în ordine de apel a cauzei.

Reține Colegiul că, apelantul nu a îndeplinit indicațiile instanței de apel privind prezentarea apelului motivat, circumstanța care constituie temei pentru restituirea apelului declarat.

În conformitate cu prevederile art. 10 alin. (1) CPC, sancțiunile procedurale sînt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

(2) Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură poate fi invocată, în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce.

(3) Sancțiunile procedurale vizează atît actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cît și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în dependență de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

În acest sens, instanța de apel corect a conchis că, apelantul este ținut să suporte consecințele nefavorabile, rezultate din necunoașterea ori interpretarea viciată a prevederilor legii.

Sub aceste aspecte Colegiul notează că, CtEDO în jurisprudența sa, promovează cu consecvență cu titlu de principiu, obligația părților de a se interesa de soarta procesului în situația în care ele au fost înștiințate despre inițierea și desfășurarea acestuia și de a-și proteja drepturile sale de acces la instanță (*Van Ham versus Germany, nr. 7557/03 din 11.09.2007*).

Subsidiar, Colegiul apreciază că apelantul era obligat să cunoască și să înțeleagă consecințele inacțiunii lui, avînd în vedere și faptul că cadrul legal la acest compartiment este clar, simplu și lipsit de obscuritate.

În acest context, Colegiul conchide că instanța de apel corect a restituit cererea de apel, or apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile de a înlătura neajunsurile la cererea de apel, respectiv, acțiunile apelantului reprezintă o încălcare a prevederilor legale imperative.

Aceste norme juridice poartă un caracter imperativ, fapt ce impune instanța de apel la obligația de restituire a cererii de apel în cazul în care apelantul, în interiorul termenului fixat, nu a prezentat dovada că a înlăturat neajunsurile.

Remarcă Colegiul că, potrivit art. 61 CPC, (1) părțile sînt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Astfel, este cert stabilit că, în interiorul termenului fixat, apelantul nu a înlăturat neajunsurile apelului și nu a prezentat în cancelaria Curții de Apel Chișinău actele impuse de lege.

La caz, Colegiul notează că, o astfel de soluție este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul articolului 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, avînd în vedere obligația părților de a se conforma dispozițiilor instanței de apel, sub sancțiunea restituirii apelului.

În această ordine de idei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ constată netemeinicia motivelor invocate de către recurent în cererea de recurs.

Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 427 lit. a) CPC al RM, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Jurcov Anatolie.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 18 ianuarie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Jurcov Anatolie împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la încasarea prejudiciului moral cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței

Ala Cobăneanu

Judecători

Ion Druță

Iuliana Oprea